

[Haugberg.]

for sådanne børn bør gøres noget særligt. Men spørgsmålet er af flere grunde ikke så ligetil at klare. For det første er man måske ikke rigtig klar over, hvad der egentlig er i vejen med et sådant barn, og bliver man endelig nogenlunde klar over det, har man måske slet ikke de midler og lærerkrafter, der er nødvendige, til rådighed. Sådan tror jeg i hvert fald det vil gå mange steder i landsbyskolerne. Hvad dette spørgsmåls løsning angår, har man meget få og vel også ret usikre erfaringer at bygge på, men at lade det gå, som det er gået hidtil, finder alle vist er urimeligt, og man foreslår derfor nu i forslaget § 25, at der til hver amtsråds-kreds knyttes en konsulent for særundervisning. Konsulenten skal være uddannet i børnepsykologi og bistå skoledirektionen i alle spørgsmål, der angår behandlingen af de børn, der kommer i betragtning her.

Jeg vil gerne sige om hele det spørgsmål, at da det var til behandling i tilsynskommissionen, var der så godt som slet ingen diskussion om det; alle gav tilslutning til forslaget uden nogen art af forbehold, ganske sikkert ud fra den betragtning, at der her er et forhold, som man erkender der bør gøres noget ved og mere, end man hidtil har gjort. Jeg anbefaler disse konsulents ansættelse, og jeg vil samtidig udtrykke håbet om, at man ved deres hjælp vil formå at nå frem til en ordening, som vil blive til gavn og glæde for de mange børn, der trænger til en særlig hjælp og vejledning. Når man ser på, hvilke resultater der i de seneste tider er nået for de ordblinde børns vedkommende, kan man vel med begrundet håb vente, at noget tilsvarende også kan ske på andre områder til gavn for disse særprægede børn.

Der er i forslaget en lang række andre bestemmelser, men såvidt jeg skønner, har den højtærede minister gjort rede for disse, så jeg finder ingen anledning til at knytte flere bemærkninger til selve forslaget.

Derimod kom den højtærede minister i slutningen af sin forelæggelsestale ind på et spørgsmål, der i høj grad har relation til tilsynsloven, nemlig spørgsmålet om bibeholdelsen af det lokale selvstyre på skolevæsenets område. Den højtærede minister fandt, at man her i rigsdagen under forslaget behandling burde give udtryk for sin stilling til dette spørgsmål. Jeg finder

ministerens opfordring velbegrunderet og skal i anledning af den udtale, at min stilling til bibeholdelsen af det lokale selvstyre på skolens område allerede fremgår af det, jeg har sagt angående skolekommissionerne og skoledirektionerne. Jeg er tilhænger af, at man overalt, hvor det er gørligt, overlader afgørelsen til de folkevalgte repræsentanter i stedet for til embedsmænd. Det lokale selvstyre på skolernes område må efter min mening i størst mulig udstrækning bevares.

Som det fremgår af mine udtalelser, er jeg i det store og hele enig i de synspunkter, lovforslaget giver udtryk for, men jeg går ud fra, at forslaget kommer til behandling i et udvalg, hvor man kan drøfte de spørgsmål, der ikke er fuldtud enighed om. Jeg skal slutte med at anbefale lovforslaget til en velvillig behandling.

Arnth Jensen: Når der skal lovgives om skolen og skole spørgsmål, er der tre faktorer at tage hensyn til. Der er for det første børnene eller eleverne, der er dernæst skolekredsen eller — i snævrere forstand — forældrene, og der er endelig for det tredje lærerkrafterne. Disse tre faktorer har hver for sig et berettiget krav på hensyntagen ved en lovgivning. I dette tilfælde, hvor det drejer sig om skolens styrelse og tilsyn, er det jo især de to sidste faktorer, der omhandles; ud fra, om det vil lykkes os at dele sol og vind lige mellem disse to faktorer, vil loven blive bedømt, og ud fra dette vil lovens virkninger i skolens liv vise sig.

Når man spørger: hvilke er da de berettigede krav, som her kan opstilles, ja, så vil der altid være forskellige meninger derom, men mon ikke de fleste dog vil mene, at en hovedregel må være den, at skolekredsen, forældrene, må have den videst mulige frihed til at bestemme skolens indretning og mål, og lærerne må have den størst mulige frihed til at nå det mål, som er stillet op. Ud fra denne hovedbetragtning har jeg i hvert fald som mit partis repræsentant arbejdet med i den kommission, som har været nedsat forud for fremsættelsen af nærværende lovforslag, og ud fra den hovedbetragtning vil mit parti også deltage i arbejdet på at ophøje forslaget til lov. Spørgsmålet bliver da, om denne linie er fulgt i forslaget, og hertil må jeg svare, at den efter min opfattelse i det store og hele er fulgt; der kan